

1767, 19.

SPECIMEN
CONTINENS
CAPVT IVRIS CONTROVERSVM
DE
DOTE FILIAE
QVAE
CITRA PATRIS CONSENSVM
NVPSIT

QVOD
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. IVR. NAT. ET GENT. PVBLIC. ORDIN.
ET SOCIETAT. LITER. DVISVVRG.
SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO
DIE VI. OCTOBR. ANNO MDCCCLXVII.

PVBLICE DEFENDET
ERNESTVS AVGVSTVS WEBER
TORGAVIENS.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

STEGMEN
 GAVTNYRIS OYTFOTTSM
 DOTE FMIAE
 CITRA PATIS CONSENSVM
 N V P S I T
 ILLVSTRIS ROTORVAI ORDINIS GRATIA
 P R A E S I D
 IN CHRISTIANO HET P REVINING
 IN ABBOTIAI IYTING
 ERNESTVS AVGVSTVS WEBER

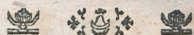

DE
DOTE FILIAE
QVAE
CITRA CONSENSVM PATRIS
N V P S I T.

---

§. I.

Trita est regula, patrem esse vi patriae suae potestatis obligatum ad elocandam filiam, posseque iudicis auxilio cogi ad soluendam dorem pro qualitate mariti et quantitate sui patrimonii. Haec haud egent probatione aliqua. Imo tantum legitimam filiam elocandam esse, non aequè naturalem, in quam patri nulla potestas competit, non dubitatur. Haec ita, si consensu patris, filia nuptias celebrauit. At iam quaeritur, quid iuris, si inuito nolenteque patre viro sese ad-

adsociauerit matrimonio: an et tunc pater ad constituen-
dam dotem teneatur?

§. II.

Nuptias filiam familias antiquo iure celebrare penitus non potuisse inuito patre, cuius consensus plane necessarius erat, causam habet in quiritorio dominio patris in liberos. Porro *Lex Papia Poppaea* constituit: QVI LIBEROS, QVOS HABENT IN POTESTATE INIVRIA PROHIBERVNT DVCERE VXORES VEL NVBERE *vel qui dotem dare nolunt* in matrimonium EOS GENERO NVRVIVE COLLOCARE PER PRAETOREM VRBANVM COGVNTVR. Quamuis enim inuito patre matrimonium filiae filiique inire non poterant, videbantur tamen consentiente eo celebrasse nuptias, dummodo non prohiberet. Negat quidem HEINECCIUS in *Comment. ad L. Pap. Popp. ad h. c.* dotis constituendi necessitatem ex hac lege confirmatam idque potius rescripto *Seueri* tribuit, quippe deesset probatio ex capite defumta, cuius autor scripsisset ante *Seuerum*. At vero, non omnino improbanda est sententia in hac re GOTHOFREDI ad *L. Pap. Popp. h. c.* qui dotes dandae necessitatem hoc capite positam arbitratur. Sicuti enim antiquioribus temporibus dotes in nuptiis interuenire debebant proptereaque iam *Lex Voconia* in ea quantitate, quae feminis relinquenda in testamento, legitimam dotis quantitatem definiuerat; ita cum *Lex Papia Poppaea* necessitatem impo-neret parenti consentire in nuptias liberorum, filiae vero sine dote vix nubere possent, frustra statuisset lex iniuria parentes prohibere non debere nuptias. Quodsi enim pater negaret dotem filiae non quidem directo prohibebat nuptias, at efficiebat simul, vt viro nubere non possët, sic im-

pedi-

pediisset finem legis Papiae Poppaeae. Quodsi itaque expresse quidem etiam dotandi necessitas in hac lege posita non fuerat, consecutione inde deduci poterat, et iam si dote negata impediret filiae nuptias, conici potest, patrem a Praetore coactum fuisse ad dotandam filiam, quae sine dote nubendi conditionem habere non poterat, quae vero etiam ad matrimonium ineundum lege Papia Poppaea tenebatur.

§. III.

Eo certius vero est, Edicto Seueri et Antonini dotandi officium patris necessarium factum fuisse, quod expresse testatur MARCIANVS in *L. 19. π. de Rit. Nupt. Capite trigesimo* inquit, *legis Iuliae: qui liberos, quos habent in potestate, iniuria prohibuerint ducere uxores, vel nubere; vel qui dotem dare non volunt: ex constitutione Diuorum Seueri et Antonini per proconsules praesidesque prouinciarum coguntur in matrimonium collocare et dotare.* Adhuc dubius sum, an non magis hac lege extensa sit lex Pap. Popp. ad prouincias. Postea tandem Imperator IVSTINIANVS in *Nouell. CXV. cap. III. §. II.* maxime parentibus imposuit necessitatem filiae ante impletum maioritatis annum nubendi conditionem curare.

§. IV.

His omnibus praemissis, videamus, quid in proposita nostra specie: *an pater teneatur dotare filiam, quae citra eius consensum nupserat?* Antiquo quidem iure cum nulum esset matrimonium non consentiente patre celebratum quod vel ex PAVLO in *L. 2. π. de Rit. Nupt. Nuptiae consistere non possunt, nisi consentiant omnes, id est, qui coeunt, QVORVMque IN POTESTATE sunt,* vel ex IULIANO in *L. 18. π. eod. Nuptiae inter easdem personas, nisi VOLENTIBVS PARENTIBVS*

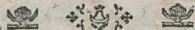

renouatae IVSTAE NON HABENTVR, patet, Vix ergo probari potest, patrem fuisse obligatum filiam dotare, quae citra eius consensum matrimonium inierat. At vero, cum Lex Papia statuisset, vt pater si prohibere vellet filiam, quo minus nuberet, cogeretur per Praetorem, si coactus esset pater, siue sit hoc ex lege ipsa, siue ex constitutione *Seueri*, cogi vtique poterat vt eandem dotaret, saluo iure veteri, vt si prohibita non fuerit filia, sed spreuerit patris consensum, tunc pater cogi non possit ad dotandum.

§. V.

At vero Iure Iustiniano paululum aliter quaestio explicanda videtur. Traetauit praeter alios eandem *CORASIVS* in *Miscellan. Iur. ciu. L. 1. cap. XVII.* et *Ant. Gub. COSTANVS Comment. de dotib. Cap. III. §. 19.* Mihi distinguendum videtur, vtrum filia nubat inuito patre, quae XXV aetatis annum non adimpleuit, an vero iam maiorennis ea facta sit. Priori themate cum expresse in *NOVEL. CXV. c. l.* patri hoc ius datum sit, vt filiam, quam elocare voluerat pater exheredare possit, si patris consilium improbauerit, et luxuriosam vitam elegerit, et si sine consensu patris se coniunxerit, videtur luxuriosam vitam agere, aut quod magis est, ingratitude committere exheredatione dignam, quippe haec ipse Imperator in subsequentibus statim coniungit, conicitur ad dotandam eam patrem compelli non posse. Cum enim liceat exheredare, quidni liceat negare dotem. Si vero nubendi conditionem antequam XXV annum expleuerit filiae pater non curauerit, expresse statuit *NOV. cit. si forsitan contigerit in suum corpus eam peccare, aut sine CONSENSU PARENTVM MARITO SE, libero tamen coniungere,*

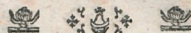
gere, hoc ad *ingratitude* filiae nolumus imputari. Non ergo poterit exheredari, hinc nec a dotatione immunis erit pater.

§. VI.

Ex *Iure Canonico* rem non decido. *CORASIVS* *loc. cit.* quidem arbitratur, cum *iure hoc* consensus parentum sit de sola honestate, sicque filiam, quae absque parentis consensu viro se copulauerit, propter spretum consensum non posse exheredari, nec posse eandem priuari dote. Sed valde dubito adhuc, an dotis constitutio *hoc iure* necessitatis sit. Et quamquam in materia matrimonii sequamur plerumque *Ius Canonicum* in subsidium receptum, tamen videntur dotium causae magis ex *ciuili iure* diiudicandae.

§. VII.

Pergo ergo ad Patrios mores et iura. Equidem non nego, nostro iure matrimonia neglecto parentum consensu inita, et copula sacerdotali confirmata, rata permanere, tamen propterea non adfirmabo, impune liberos parentum negligere posse consensum. Imo certum potius est, exheredare potuisse parentes liberos, qui matrimonium iis non consentientibus inierunt. Quapropter arbitror, licuisse patri, et licere adhuc, vbi hoc ius viget, vt ad patris officium pertineat dotandi necessitas, negare filiae dotem, quae spreto patris consensu matrimonium celebrauerat. Secus vero iudicandum erit, si patris consensum suppleuerit iudex ecclesiasticus, vel ipsius patris consensus requiri non poterat, quod v. c. absens mortuus habebatur ex probabili causa, vel quod postea pater ratihabisset coniugium filiae, tunc utique arbitror, eundem ad dotem constituendam genero compelli posse patrem. Sed non obseruanda
crit

erit annorum ratio ex Nouella, nihilque intererit an minor an maior XXV annis matrimonium inierit, neglecto consensu patris. Contra in *Saxonia Electorali* res penitus aliter comparata est. Nam sicut per *DECIS. Nouiss. de Anno 1746. Decis. XXXI.* certo modo improbentur liberorum matrimonia carnali sacerdotaliue copula inita spreto consensu parentum, qui iustas dissentiendi causas habuerunt, et *DECIS. XXIX.* in causa dotium expresse statutum! Wenn ein Vater seiner Tochter keine Ausstattung versprochen, kan dieselbe, oder ihr Ehemann, nach der Verhehlung dergleichen von ihm nicht fordern, sondern es ist davor, als ob sie sich dessen begeben hätte, zu achten: ita dubium non est, nunquam patrem ad dotandam filiam cogi posse in cuius matrimonium conferat, multo minus tunc, si inuito patre matrimonium celebrauerat.

T A N T V M.

ULB Halle
003 719 014

3

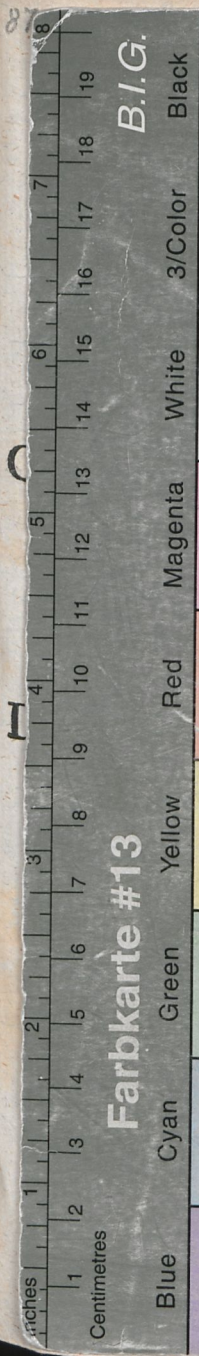

1078

1767, 19.

B.I.G.

Farbkarte #13

I M E N
 N E N S
 O N T R O V E R S V M
 E
F I L I A E
 A E
C O N S E N S V M
S I T
 O D
 I O R D I N I S G R A T I A
 S I D E
H E N R. B R E V N I N G
 T G E N T. P U B L I C. O R D I N.
 T E R. D V I S B U R G.
 I O
 I O P E T R I N O
 N O C I D I O C C L X V I I.
 D E F E N D E T
G V S T V S W E B E R
 V I E N S.

 I A E
 A N G E N H E M I A.